

Broj: UP1-07-29-1-11 /25
Sarajevo, 16. 4. 2025. godine

Na temelju članka 22. stavak (1) točka b) i članka 26. stavak (4) Zakona o slobodi pristupa informacijama na razini institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 61/23), te članka 193. stavak (1), a u svezi s člankom 197. stavak (3) Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br.29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući po zahtjevu za slobodan pristup informacijama Zajedničkog odvjetničkog ureda Nenad Baroš i Feđa Bičakčić, generalni tajnik Vijeća ministara BiH d o n o s i

RJEŠENJE

Zahtjev za pristup informacijama, koji je podnio Zajednički odvjetnički ured Nenad Baroš i Feđa Bičakčić, **odobrava se u cijelosti.**

Obrazloženje

Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH zaprimilo je 14. 4. 2025. godine zahtjev Zajedničkog odvjetničkog ureda Nenad Baroš i Feđa Bičakčić da mu se dostavi prijedlog izvršenja arbitražne presude ICSID Tribunala u predmetu Viaduct d.o.o. Portorož i drugi protiv BiH, koji je sačinilo Ministarstvo financija i trezora BiH na temelju zaključka Vijeća ministara BiH sa 51. sjednice u vezi sa izvršenjem presude.

Razmatranjem predmetnog zahtjeva, a imajući u vidu članak 5. točku c) Zakona o slobodi pristupa informacijama na razini institucija BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 61/23) BiH (u daljnjem tekstu: ZOSPI), utvrđeno je da su ispunjeni uvjeti da se, sukladno članku 26. stavak (4), a u svezi sa člankom 25. stavak (1) ZOSPI-ja odobri pristup traženim informacijama na način da se dostavlja akt Ministarstva financija i trezora BiH br. 08-50-3-3464-42/24 od 9. 4. 2025. - Informacija o realizaciji zaključka Vijeća ministara BiH s 51. sjednice u vezi s izvršenjem arbitražne presude ICSID Tribunala u predmetu Viaduct d.o.o. Portorož i drugi protiv BiH, koji je Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH zaprimilo 9. 4. 2025. godine.

Uputa o pravnom lijeku: Protiv ovog rješenja može se u roku od 15 dana po primitku izjaviti žalba Žalbenom vijeću Vijeća ministara BiH na adresu: Trg BiH 3/IX, 71 000 Sarajevo, uz uplatu pristojbe sukladno Zakonu o administrativnim pristojbama BiH. Instrukcija za uplatu administrativne pristojbe za žalbu na prvostupanjsko ZOSPI rješenje objavljena je na internetskoj stranici Vijeća ministara BiH. Žalba ne zadržava pravo podnositelja zahtjeva da se obrati Instituciji ombudsmana za ljudska prava BiH na adresu: Akademika Jovana Surutke br. 13, 78000 Banja Luka Tel./faks: +387 51 303 992.

Privitak: kao u tekstu

Dostavljeno:

- Zajednički odvjetnički ured Baroš i Bičakčić
Ul. Maršala Tita 48, 71000 Sarajevo
Fax: +387 33 844 809
- arhiva

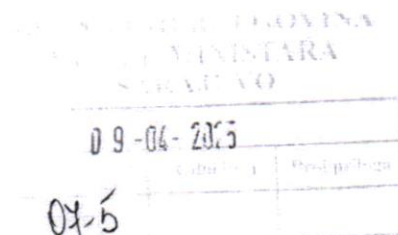
GENERALNI TAJNIK
VIJEĆA MINISTARA BIH
mr. Robert Vidović

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Број: 08-50-3-3464-42/24
Сарајево, 09.04.2025. године

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Савјет министара БиХ
Генерални секретаријат

Предмет: Информација о реализацији закључка Савјета министара са 51. сједнице у вези са извршењем арбитражне пресуде ИЦСИД Трибунала у предмету Виадукт д.о.о Порторож и други против Босне и Херцеговине

Поштовани,

Савјет министара БиХ, на 51. ванредној сједници, одржаној 17. марта 2025. године донио је закључак којим се задужује Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине да без одгађања, а најкасније у року 15 дана од дана доношења овог закључка достави Савјету министара приједлог извршења арбитражне пресуде ICSID Трибунала у Вашингтону број АРБ/16/36 од 18.04.2022. године, уважавајући прописе из области финансирања институција у Босни и Херцеговини.

С тим у вези, у прилогу вам достављамо Информацију о реализацији наведеног закључка, те молимо да исту уврстите на дневни ред наредне сједнице Савјета министара БиХ у складу са одредбама Пословника о раду Савјета министара БиХ („Службени гласник БиХ“, број 22/03).

Уколико чланови Савјета министара БиХ имају недоумица у погледу достављеног материјала, предлажемо да се обрате Министарству финансија и трезора БиХ прије одржавања сједнице, ради отклањања истих.

С поштовањем,

Прилог:

- Информација о реализацији закључка Савјета министара са 51. сједнице у вези са извршењем арбитражне пресуде ИЦСИД Трибунала у предмету Виадукт д.о.о Порторож и други против Босне и Херцеговине
- Приједлог одлуке о финансирању трошкова Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине на привременој основи

Доставити:

- Наслову
- а/а

**Информација о реализацији закључка Савјета министара са 51. сједнице у вези са
извршењем арбитражне пресуде ИЦСИД Трибунала у предмету Виадукт д.о.о
Порторож и други против Босне и Херцеговине**

Сарајево, април 2025. године

Информација о реализацији закључка Савјета министара са 51. сједнице у вези са извршењем арбитражне пресуде ИЦСИД Трибунала у предмету Виадукт д.о.о Порторож и други против Босне и Херцеговине

I - УВОД

Савјет министара БиХ на 51. ванредној сједници Савјета министара БиХ, одржаној 17. марта 2025. године разматрало је информацију Тима за преговоре са пуномоћницима компаније Виадукт д.о.о. Порторож и други против Босне и Херцеговине. Том приликом Савјет министара БиХ донио је одговарајуће закључке, а предмет ове информације је реализација првог закључка које се односи на задужење Министарства финансија и трезора БиХ по предметној информацији.

Међународни центар за рјешавање инвестиционих спорова (ИЦСИД) 18. априла 2022. године донио је арбитражну пресуду према којој је Босна и Херцеговина у обавези да тужиоцима, тј. компанији Виадукт д.о.о. Порторож и други у обавези да исплати главни дуг и камате у износу од цца 110.000.000 КМ. Рјешењем Кантоналног суда у Сарајеву, број 09 0 В 046970 24 В од 29.08.2024. године, које је потврђено Рјешењем Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине, број: 09 0 В 046970 24 ГЖ од 14.01.2025. године призната је Пресуда Међународног центра за рјешавање инвестиционих спорова ИЦСИД, са сједиштем у Вашингтону, у арбитражном поступку тужиоца Виадукт д.о.о. Порторож, Владимир Зевник и Борис Гољевшчек против Босне и Херцеговине, као тужене, предмет, бр. АРБ/16/36 од 18.04.2022. године, овјерена од Генералног секретара ИЦСИД-а 18.априла 2022. године, преведена од стране овлашћеног тумача за енглески језик. Сходно наведеном, Босна и Херцеговина у обавези је извршити наведену арбитражну пресуду, посебно у циљу спречавања раста камата по основу исте.

У циљу реализације овог закључка, Министарство финансија и трезора узело је у обзир све расположиве информације Правобранилаштва БиХ, Тима за преговоре са пуномоћницима компаније Виадукт д.о.о. Порторож, који је формирао Савјет министара БиХ, али и Информацију Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби БиХ (у даљњем тексту: БХАНСА). У вези са наведеном информацијом БХАНСА упознат је Савјет министара БиХ, а тиче се пословања БХАНСА које је угрожено услед блокаде средстава које БХАНСА остварује од прелета, као посљедица извршног поступка покренутог ради извршења горе наведене пресуде. У том смислу, за рјешавање проблема насталих по Босну и Херцеговину због доношења арбитражне пресуде потребно је приступити са више аспеката:

1. Обезбјеђење средстава за несметан рад БХАНСА-е;
2. Извршење обавеза по арбитражној пресуди ИЦСИД Трибунала у предмету компаније Виадукт д.о.о. Порторож и други против Босне и Херцеговине:
 - 2.1. Могућност извршења обавеза по арбитражној пресуди након усвајања Закона о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2025. годину;
 - 2.2. Могућност извршења обавеза по арбитражној пресуди у периоду трајања привременог финансирања.

1. Обезбјеђење средстава за несметан рад БХАНСА-е

У материјалу који је разматран на 51. ванредној сједници Савјета министара БиХ, као прилог, био је разматран и допис БХАНСА-е, која је информисала Савјет министара БиХ да је запримила обавијест од ЕУРОЦОНТРОЛ-а о извршном налогу о заплијени средстава од прелета од стране судских извршилаца из Брисела. Овим дописом је обавјештена да је извршним налогом ЕУРОЦОНТРОЛ-у наложено замрзавање средстава и неизвршавање плаћања према Босни и Херцеговини због дуга БиХ према компанији Виадукт д.о.о. Порторож, сходно арбитражној пресуди ИЦСИД Трибунала.

Цијенећи наведено, закључује се да су се стекли услови да Савјет министара донесе одлуке којом ће осигурати несметан рад ове Агенције, посебно уважавајући одредбе члана 23. Закона о Агенцији за пружање услуга у ваздушној пловидби („Службени гласник БиХ“, број 43/09) којим је прописано сљедеће: „У случају немогућности Агенције да покрије трошкове настале приликом пружања услуга у ваздушној пловидби, институције Босне и Херцеговине сносиће непокривени дио трошкова.“.

Уважавајући цитирану одредбу, Министарство финансија и трезора БиХ припремило је Приједлог одлуке на основу које би се БХАНСА-и на мјесечном ниову трансферисала средства са Јединственог рачуна трезора на привременој основи за њен несметан рад. Ово подразумијева да би трансферисана средства била предмет поврата, када се стекну услови за то, односно, када средства ЕУРОЦОНТРОЛ-а за рад БХАНСА-е буду одблокирана и уплаћена Агенцији.

Сходно приједлогу Министарства, средства за рад БХАНСА-е била би евидентирана на позицији „Остала разграничења“ до њиховог поврата на Јединствени рачун трезора.

Ризик

Ако се не изврше обавезе по арбитражној пресуди у предмету Виадукт д.о.о. Порторож против Босне и Херцеговине, односно ако средства ЕУРОЦОНТРОЛ-а остану блокирана током цијеле 2025. године, износ који буде трансферисан БХАНСА-и неће бити враћен на ЈРТ, а неће постојати ставка у Буџету 2025. године на коју ће бити могуће евидентирати овај расход у извјештају о извршењу буџета. Ово подразумијева да извјештаји неће бити истинити и фер у погледу новчаних токова у складу са примјењивим оквиром финансијског извјештавања.

2. Извршење обавеза по арбитражној пресуди ИЦСИД Трибунала у предмету компаније Виадукт д.о.о. Порторож и други против Босне и Херцеговине

2.1. Могућност извршења обавеза по арбитражној пресуди након усвајања Закона о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2025. годину

Једино рјешење које подразумијева извршење обавеза по арбитражној пресуди без директног и у овом моменту видљивог ризика незаконитости, јесте исплата обавеза након усвајања Закона о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2025. годину у којем ће средства за ове намјене бити планирана.

Веома битним сматрамо истаћи да **овакав модел значи да се исплата изврши по усвајању Закона о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2025. годину, а што директно значи даљи раст камата по пресуди у периоду до доношења Закона.** Ова негативна посљедица морала би се умањити кроз хитну парламентарну процедуру у формалном смислу, али исто тако и хитност у смислу поступања свих институција учесника у процесу доношења Закона почевши од Савјета Министара БиХ. Подсећамо да је и досадашњи раст камата узрокован процесима који су трајали (жалбе, признања пресуде и сл.).

Уколико се Савјет министара определијели за ову варијанту, постоје двије опције у погледу процедуре:

2.1.1. Исплата обавеза након усвајања Буџета 2025. године у оквиру одобреног износа за финансирање институција БиХ од стране Фискалног савјета у БиХ

Фискални савјет у БиХ усвојио је документ Глобални оквир фискалног биланса и политика у БиХ за период 2025-2027. године (у даљњем тексту: ГФО) и истим утврдио оквир за финансирање институција БиХ у износу од 1.570.500.000 КМ. У складу са Законом о финансирању институција БиХ са наведеним документом усклађен је Документ оквирног буџета за исти период (у даљњем тексту: ДОБ) и Нацрт закона о Буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2025. годину (у даљњем тексту: Нацрт Буџета 2025. године).

Нацрт Буџета 2025. године утврђен је од стране Савјета министара БиХ и упућен у даљњу процедуру Предсједништву БиХ, али у истом нису предвиђени расходи за извршење арбитражне пресуде. Да би се средства за ове намјене обезбједила, неопходно је да Савјет министара задужи Министарство финансија и трезора БиХ да припреми нови Нацрт Буџета за 2025. годину у којем би били планирани расходи за предметне намјене у одобреном оквиру на Директним трансферима, на позицији 9. „Исплата обавеза по правоснажним судским пресудама“. Ово би подразумијевало сљедеће кораке:

а) Да се остали планирани расходи умање, да би укупан оквир остао непромијењен у складу са ГФО.

б) Такав нови текст Нацрта Буџета, Савјет министара БиХ би требао поново да утврди и упути Предсједништву у даљњу процедуру.

в) Уколико би предмет измјена Нацрта Буџета 2025. годину подразумијевало измјене расхода који су утврђени у документу ГФО, у том случају би прије измјена Нацрта Буџета за 2025. годину било потребно претходно измијенити ГФО и ДОБ.

Када је ова варијанта у питању, моменат исплате обавеза по правоснажној пресуди био би након усвајања Буџета 2025. године у цјелокупном износу једнократно.

2.1.2. Исплата обавеза након усвајања Буџета 2025. године уз повећање оквира за финансирање институција БиХ од стране Фискалног савјета у БиХ

Уколико се Савјет министара БиХ одлучи да за извршење арбитражне пресуде обезбиједи додатна средства на приходовној страни, што би за последицу имало повећање оквира за финансирање институција, ова опција би подразумијевала следеће кораке:

а) Измјена ГФО од стране Фискалног савјета који би требао да одобри виши оквир за финансирање институција БиХ за износ потребан за извршење пресуде цца 110 милиона КМ или мањем износу, у зависности од тога да ли би била предложена одређена измјена на расходовној страни у већ одобрном оквиру за финансирање институција БиХ.

б) Измјена ДОБ-а од стране Савјета министара у складу са ГФО.

в) Измјена Нацрта Буџета за 2025. годину у складу са ГФО и ДОБ-ом, а у којем би средства за исплату обавеза по арбитражној пресуди била планирана на расходовној страни на Директним трансферима.

Могући извори финансирања за повећање оквира били би следећи:

- 68 милиона КМ од пренесених средстава из 2024. године који укључују 21 милион КМ од камата на орочена средства са ЈРТ-а;
- 42 милиона КМ која би била обезбјеђена задуживањем на финансијском тржишту. (Опционо, уколико се оквир за финансирање не би повећао за укупан износ, у том случају би повећање оквира могло износити 68 милиона КМ, а расходи до пуног износа за извршење пресуде би били обезбјеђени са осталих ставки у Буџету).

Након усвајања Буџета за 2025. годину, средства за извршење арбитражне пресуде би била оперативна и иста би могла бити исплаћена са ставке Директни трансфери, тачка 9. „Исплата обавеза по правоснажним судским пресудама“ у цјелокупном износу једнократно.

2.2. Могућност извршења обавеза по арбитражној пресуди у периоду трајања привременог финансирања

Извршење обавеза по арбитражној пресуди у периоду трајања привременог финансирања носи низ ризика које треба имати у виду и које у даљем тексту информације обрађујемо. Предност овог модела је тај што би се извршењу могло приступити временски брже и тиме смањити раст камата, али се извршење пресуде не може учинити једнократно у току трајања привременог финансирања, већ искључиво оброчно у одређеним износима који би били квартално исплаћивани законским заступницима компаније Виадукт д.о.о. Порторож, јер би све друго било незаконито.

Уколико се Савјет министара определијели за ову варијанту, потребно је имати у виду следеће:

2.2.1. Правни аспект

Као што је познато, Буџет за 2025. годину није усвојен, што подразумева да се институције БиХ финансирају на привременој основи. У том смислу, за изналагање начина за реализацију закључка Савјета министара БиХ са 51. ванредне сједнице, релевантне су одредбе члана 11. ст. (2) и (5) Закона о финансирању институција БиХ, те члана 17. став (2) тачка б) и истог Закона.

Одредба члана 11. став (2) прописује између осталог: „С циљем обављања законом утврђених активности буџетских корисника, привремено финансирање остварује се у износу од једне четвртине буџета за финансирање институција Босне и Херцеговине, у складу с последњим законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине.“ Дакле, у складу са овим ставом члана 11. институције БиХ имају на располагању квартално износ од 338.850.000 КМ што представља четвртину Буџета из 2024. године.

Ставом (5) истог члана прописано је следеће: „У току трајања привременог финансирања, Савјет министара може донијети посебну одлуку о расходима који нису били предвиђени буџетом из претходне године, с тим да расходи институција Босне и Херцеговине који укључују расходе из става (2) овог члана не могу бити већи од збира прихода који у току трајања привременог финансирања буду прикупљени од индиректних пореза, властитих прихода и пренесених средстава. Расходи по овом основу одобравају се у складу са одредбама члана 17. овог закона којима је прописано коришћење текуће резерве.“ Овим ставом предвиђена је управо ситуација са којом се Савјет министара сусреће у погледу извршавања арбитражне пресуде, у предмету Виадукт д.о.о. Порторож и други, уколико се одлучи да обавезе по овом основу почне да извршава у периоду привременог финансирања. Расходи по овом основу нису планирани (нити су могли бити) буџетом 2024. године, с обзиром да је пресуда призната од стране Врховног суда Федерације БиХ у јануару 2025. године. Међутим, обавеза се не може извршити једнократно, с обзиром да расходи на кварталном нивоу не могу прелазити износ од ¼ буџета из 2024. године (338.850.000 КМ), већ искључиво у оброчним плаћањима.

Такође, чланом 17. став (2) тачка б) Закона о финансирању институција БиХ прописано је да се средства из текуће резерве могу користити за „финансирање трошкова међународних спорова и арбитража“, што представља основ за доношење ове одлуке.

У циљу извршења обавеза по арбитражној пресуди, у сваком случају Нацрт Буџета за 2025. годину мора бити измијењен, без обзира на могућност почетка извршења пресуде у привременом финансирању уз све ризике које таква одлука Савјета министара може да носи са собом.

Као што је већ наведено, ГФО усвојен је сходно одребама Закона о Фискалном савјету у БиХ и Закона о финансирању институција БиХ. У складу са ГФО усвојен је ДОБ од стране Савјета министара и Нацрт Буџета за 2025. годину који је упућен Предсједништву у даљњу процедуру без планираних расхода за извршење обавеза по арбитражној пресуди.

Ако Савјет министара одлучи да обавезе по арбитражној пресуди изврши у већ утврђеном оквиру из ГФО, структура расхода како у ГФО, тако и ДОБ-у и Нацрту Буџета за 2025. годину мора бити измијењена. Ово истичемо посебно због чињенице да су одређени расходи већ утврђени документом ГФО, те би измјена неминовно подразумијевала сва три поменуто документа.

Ако се Савјет министара одлучи за измирење обавеза по пресуди уз повећање оквира за финансирање оквира за институције БиХ у 2025. године, то би такође подразумијевало измјене документа ГФО, ДОБ-а, те Нацрта Буџета за 2025. годину.

У овом случају, када би се повећао оквир за финансирање, могући извори финансирања били би идентични како је наведено у тачки 2.1.2. ове информације.

2.2.2. Финансијски аспект

Као што је наведено у претходној тачки ове информације ограничење износа средстава која се могу извршити у сваком од квартала је $\frac{1}{4}$ буџета из претходне године или 338.850.000 КМ. Дакле, износ средстава која се могу усмјерити за исплату обавеза по арбитражној пресуди може износити онолико, колико износи разлика између износа извршења средстава за дати квартал од стране институција БиХ, и максималног износа до $\frac{1}{4}$ буџета 2024. године.

2.2.2.1. Потенцијални извори за финансирање и могућност ангажовања средстава у привременом финансирању

Подсјећамо да су у тексту изнад као могући извори финансирања већ дефинисана средства по основу:

- Пренесених средстава из 2024. године који укључују приход од камата на орочена средства са ЈРТ-а и
- задуживање на финансијском тржишту у складу са одредбама Закона о задуживању дугу и гаранцијама.

Остале изворе, а релевантне за привремено финансирање, сагледали смо како слиједи:

- 2.2.2.1.1. Текућа резерва

За реализацију арбитражне пресуде **средства из текуће резерве нису dostatна** и иста за први квартал износе 519.000 КМ, што значи да за прво полугодиште износе 1.038.000 КМ (имајући у виду да је започео други квартал).

Ризик

Неколико корисника већ је поднијело захтјеве за коришћење текуће резерве, те и да постоји могућност да ће се појавити друге ванредне или хитне околности због којих ће бити потребно ангажовати ова средства у току године. Уколико наведена средства буду ангажована за исплату обавеза по арбитражној пресуди, постоји могућност да хитне и ванредне мјере Савјета министара не би могле бити подражане одобравањем средстава из резерве.

- 2.2.2.1.2 Директни трансфери

У оквиру Директних трансфера, на позицији 9. „Исплата обавеза по правоснажним судским пресудама“ у 2024. години одобрен је износ од 5.112.000 КМ, од чега 1/4 износи 1.278.000 КМ. Прије свега, износ за извршење пресуде на овој позицији није довољан, а осим тога, **ова средства су неопходна за извршавање текућих обавеза из Буџета институција БиХ по осталим правоснажним судским пресудама које долазе на извршење Министарству финансија и трезора БиХ.**

Ризик

Уколико би ова средства била ангажована за извршење обавеза по пресуди, остале обавезе институција БиХ по правоснажним судским пресудама не би могле бити извршене.

- 2.2.2.1.3 Прерасподјела средстава између буџетских корисника

Прерасподјела средстава између буџетских корисника, прописана чланом 16. Закона о финансирању институција БиХ, не може представљати правни основ за обезбјеђење средстава, **јер се средства у конкретном случају не би прераспоређивала између корисника, већ би за реализацију арбитражне пресуде иста морала бити позиционирана на Директне трансфере.** У том смислу, овај начин обезбјеђења средстава не би био усклађен са Законом о финансирању институција БиХ, **јер Директни трансфери не припадају нити једном буџетском кориснику.** Такође, члан 16. Закона предвиђа да се прерасподјела врши у оквиру Буџета (законом одобрени буџет или буџет у оквиру привременог финансирања), што подразумијева да би у овом моменту могао бити само познат износ за прерасподјелу у првом кварталу, јер није могуће процијенити износ неизвршених средстава за други квартал и даље. Мада, у сваком случају за извршавање пресуде прерасподјела **би подразумијевала пренос средстава**

на Директне трансфере, а такву прерасподјелу закон не познаје. Одредба члана 16. став (2) гласи: „(2) У оквиру буџета, прерасподјела средстава изузетно је допуштена између буџетских корисника, ако их одобри Савјет министара, по пријему мишљења Министарства финансија и трезора. Буџетска средства одобрена за Парламентарну скупштину Босне и Херцеговине, Уставни суд Босне и Херцеговине и остале институције правосуђа Босне и Херцеговине, те Канцеларије за ревизију финансијског пословања институција Босне и Херцеговине, укључујући износе одобрене за плате и остале издатке за запослене, не могу се прерасподијелити на остале буџетске кориснике, осим у случају потпуног или дјелимичног пријеноса надлежности.“

Ризик

Прерасподјела средстава са буџетских корисника на Директне трансфере представља ли би поступање супротно Закону о финансирању институција БиХ.

- 2.2.2.1.4 Ангажовање средстава од вишегодишњих пројеката

Питање ангажовања средстава од вишегодишњих пројеката упитно је из неколико разлога. Као прво, сходно одредбама Закона о финансирању институција БиХ Савјет министара БиХ одобрава вишегодишње пројекте. Међутим, средства за финансирање вишегодишњих пројеката одобравају се утврђеном динамиком годишњим законима о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ које усваја Парламентарна скупштина. Дакле, **измјене одлука о вишегодишњим пројектима од стране Савјета министара, подразумијевале би да Савјет министара својим одлукама (актима ниже правне снаге) мијења закон који доноси законодавна власт.** У коначници, сваки вишегодишњи пројекат се одобрава годишњим законима о буџету.

Друга битна чињеница јесте да је **буџетским корисницима дозвољено кориштење средстава за вишегодишње пројекте до одобреног износа у привременом финансирању** (члан 11. став (4) Закона о финансирању институција БиХ), што подразумијева да корисници планирају активности у оквиру одобрених средстава. Институције БиХ нису дужне поново тражити сагласност Савјета министара за трошење ових средстава, јер су им одобрена раније донесеним одлукама.

Ризик 1.

Ако Савјет министара донесе одлуку о привременом ангажовању средстава, а да средства због могућих будућих оптрећења буџета не буду могла бити враћена на те пројекте, подразумијевало би довођење институција до правне несигурности и угрожавања рада институције у извршавању њених законских надлежности.

Ризик 2.

Институције БиХ у привременом финансирању имају право да извршавају средства од ВКУ до одобреног износа и већ закључују уговоре и стварају обавезе или су већ у поступку реализације ВКУ-а, при чему би приврмени ангажман средстава од стране Савјета министара довео у незаконито пословање руководице институција. Постоји опасност од тужби од стране уговорне стране које закључују уговоре са буџетским корисником или су створиле други облигациони однос.

Најзад, у циљу припреме ове Информације, Министарство финансија и трезора затражило је информације од свих 15 институција којима су одобрени вишегодишњи пројекти са захтјевом за доставу информација о фази имплементације. Институције су навеле да ниједан пројекат није обустављен, те у својим информацијама наводиле у којој су фази реализације.

2.2.2.2. Могућност извршења по арбитражној пресуди у току привременог финансирања са посебним акцентом на ризике

Овом приликом ћемо поновити да је Законом о финансирању институција БиХ прописано да се током трајања привременог финансирања средства, на кварталном нивоу могу извршити у износу до $\frac{1}{4}$ Буџета из 2024. године, односно до износа 338.850.000 КМ. Дакле, износ средстава која се могу усмјерити за исплату обавеза по арбитражној пресуди може износити онолико, колико износи разлика између износа извршења средстава за дати квартал од стране институција БиХ, и максималног износа до $\frac{1}{4}$ буџета 2024. године. **Овим желимо апострофирати да се извршење пресуде не може извршити једнократно у току трајања привременог финансирања, већ искључиво оброчно у одређеним износима који би били квартално исплаћивани законским заступницима компаније Виадукт д.о.о. Порторож, јер би све друго било незаконито.**

Уколико се Савјет министара БиХ одлучи да започне отплату обавеза по арбитражној пресуди у току трајања привременог финансирања, потребно је да донесе одлуку којом би такво извршавање обавеза одобрио. Осим тога, уз доношење одлуке, неопходна је измјена Нацрта Буџета за 2025. годину. Сама одлука није довољна да би исплата по овом основу била осигурана, већ је неопходно да иста буде исказана као ставка у Буџету 2025. године, како би евидентирање у Главној трезора и извјештај о извршењу Буџета за 2025. годину био вјеродостајан, истинит и фер исказан. Као такав, Буџет за 2025. годину требао би бити усвојен најкасније до краја текуће године.

У овом моменту, позната је оријентациона процјена извршења буџетских средстава у првом кварталу, и по процјени Сектора за буџет Министарства финансија и трезора БиХ извршење износи цца 280.000.000 КМ. Ако пођемо од претпоставке да ће институције у наредних неколико дана додатно теретити средства првог квартала, процјена је да се

тренутно може ангажовати износ од цца 50 милиона КМ за исплату обавеза по арбитражној пресуди. $338.850.000 - 280.000.000 = 58.850.000$ КМ. Да институције БиХ не би биле доведене у проблем због ангажмана ових средстава, максималан износ који може бити ангажован после првог квартала је 50 милиона КМ.

- 2.2.2.2.1. Песимистична процјена која подразумијева да Буџет за 2025. годину неће бити усвојен

Доношењем одлуке Савјета министара којом би било одобрено оброчно плаћање обавеза по арбитражној пресуди, сходно којој би се квартално исплаћивале обавезе тужиоцу до потпуног извршења обавеза, под претпоставком да Буџет 2025. годину неће бити усвојен довело би до ризика са несагледивим посљедицама.

У овом моменту процјена је да после првог квартала може бити исплаћено цца 50 милиона за обавезе по пресуди, док би за сваки наредни квартал Министарство финансија и трезора процијењивало износ извршења и исплаћивало разлику између извршења и $\frac{1}{4}$ буџета 2024. године, колико је дозвољено извршити сходно одредбама Закона о финансирању институција БиХ.

Ризик 1

Средства исплаћена за извршавање арбитражне пресуде не би се могла књиговодствено евидентирати, јер не би постојала ставка у буџету која се терети, што значи да расход не би био заснован на Закону. Доношење одлуке о стварању радхода без планске категорије у Буџету 2025. године довело би књиговодствених, правних, административних и техничких посљедица чије превазилажење није могуће процијенити у овом моменту, нити је могуће утврдити мјере за њихово превазилажење.

Ризик 2

Финансирање редовних расхода буџетских корисника било би доведено у питање јер би у том случају износ расхода од 110 милиона за извршење обавеза по арбитражној пресуди значило смањење износа за финансирање институција БиХ у том износу.

- 2.2.2.2.2. Процјена одобравања оброчне отплате дуга у привременом финансирању под претпоставком да ће Буџет бити усвојен у износу раније одобреног оквира за финансирање сходно ГФО

Ако се Савјет министара одлучи за опцију оброчног плаћања, тј. квартално у току трајања привременог финансирања, под претпоставком да ће Буџет за 2025. годину бити

усвојен у раније одобреном оквиру за финансирање од стране Фискалног савјета, потребно је предузети следеће активности:

- Измјена ГФО од стране Фискалног савјета којим ће бити измијењена структура расхода у циљу осигурања додатних средстава на ставци Директни трансфери у износу потребном за извршење арбитражне пресуде, а смањење осталих расхода у циљу уравнотежња.
- Измена ДОБ-а од стране Савјета министара БиХ који би био усклађен са ГФО.
- Измјена Нацрта Буџета 2025. године усклађеног са ГФО и ДОБ-ом, у смислу повећања износа расхода на Директним трансферима, под тачком 9. „Исплата обавеза по правоснажним судским пресудама“ за 110 милиона КМ, уз обавезу смањења других расхода у истом износу.
- Доношење одлуке Савјета министара БиХ којом се одобрава исплата средстава у циљу извршења арбитражне пресуде у обrocима, тј. квартално до момента усвајања Буџета за 2025. годину након чијег усвајања се остатак обавезе може извршити једнократно.

У овом моменту процјена је да послје првог квартала може бити исплаћено ица 50 милиона за обавезе по пресуди, док би за сваки наредни квартал Министарство финансија и трезора процијењивало износ извршења и исплаћивало разлику између извршења и $\frac{1}{4}$ буџета 2024. године, колико је дозвољено извршити сходно одредбама Закона о финансирању институција БиХ.

Ризик

Претпоставка да ће Буџет 2025. године је само претпоставка чије испуњење нико не може гарантовати. Ако Буџет не буде усвојен, ризици из опције 2.2.2.2.1. се понављају.

- 2.2.2.2.3. Процјена одобравања оброчне отплате дуга у привременом финансирању под претпоставком да ће Буџет 2025. године бити усвојен у оквиру већем од одобреног документом ГФО и то увећан за 110 милиона КМ колико износи обавеза по арбитражној пресуди

И ова опција, уколико Савјету министара буде прихватљива, подразумијева оброчно плаћање, сваког квартала до момента ступања на снагу Буџета 2025. годину. Ова опција подразумијева следеће кораке:

- Измјена ГФО од стране Фискалног савјета којим ће бити повећан оквир за финансирање институција БиХ за 110 милиона КМ колико износи обавеза по пресуди. Ово подразумијева повећање и приходовне и расходовне стране у ГФО за институције БиХ. При томе би извори финансирања били следећи:
 - а) 68 милиона КМ од пренесених средстава из 2024. године који укључују 21 милион КМ од камата на орочена средства са ЈРТ-а;

б) 42 милиона КМ која би била обезбјеђена задуживањем на финансијском тржишту.

На расходовној страни овај износ средстава био би позициониран на Директним трансферима.

- Измена ДОБ-а од стране Савјета министара БиХ који би био усклађен са ГФО.
- Измјена Нацрта Буџета 2025. године усклађеног са ГФО и ДОБ-ом, у смислу повећања прихода у складу са наведним за ГФО и исказивање расхода на Директним трансферима, под тачком 9. „Исплата обавеза по правоснажним судским пресудама“ у износу од 110 милиона КМ.
- Доношење одлуке Савјета министара БиХ којом се одобрава исплата средстава у циљу извршења арбитражне пресуде у оброцима, тј. квартално до момента усвајања Буџета за 2025. годину након чијег усвајања се остатак обавезе може извршити једнократно.
- Доношење одлуке Савјета министара којом се одобрава задуживање институција БиХ у износу од 42 милиона КМ са приједлозима, условима задужења и сл.

У овом моменту процјена је да после првог квартала може бити исплаћено цца 50 милиона за обавезе по пресуди, док би за сваки наредни квартал Министарство финансија и трезора процијењивало износ извршења и исплаћивало разлику између извршења и $\frac{1}{4}$ буџета 2024. године, колико је дозвољено извршити сходно одредбама Закона о финансирању институција БиХ.

Ризик

Претпоставка да ће Буџет 2025. године бити усвојен је само претпоставка чије испуњење није могуће гарантовати. Ако Буџет не буде усвојен, ризици из опције 2.2.2.2.1 се понављају.

- 2.2.2.2.4. Процјена одобравања оброчне отплате дуга у привременом финансирању под претпоставком да ће Буџет 2025. године бити усвојен у оквиру већем од одобреног документом ГФО и то увећан за 68 милиона КМ колико износи пренос средстава из 2024. године

Ова опција подразумијева комбинацију опција 2.2.2.2.2. и 2.2.2.2.3. Дакле, кораци би били следећи:

- Измјена ГФО од стране Фискалног савјета којим ће бити повећан оквир за финансирање институција БиХ за 68 милиона КМ. Ово подразумијева повећање и приходовне стране за 68 милиона КМ, те повећање и расходовне стране у ГФО за институције БиХ за додатних 68 милиона КМ на Директним трансферима за извршење обавеза по арбитражној пресуди, те смањење расхода на другим ставкама за разлику средстава у циљу уравнотежења прихода и расхода.
- Измена ДОБ-а од стране Савјета министара БиХ који би био усклађен са ГФО.

- Измјена Нацрта Буџета 2025. године усклађеног са ГФО и ДОБ-ом, у смислу повећања прихода за 68 милиона КМ у складу са наведним за ГФО. Такође потребно је исказивање расхода на Директним трансферима, под тачком 9. „Исплата обавеза по правоснажним судским пресудама“ у износу од 110 милиона КМ. За разлику између ова два износа потребно је кориговати остале расходе у циљу уравнотежења Буџета.
- Доношење одлуке Савјета министара БиХ којом се одобрава исплата средстава у циљу извршења арбитражне пресуде у оброцима, тј. квартално до момента усвајања Буџета за 2025. годину након чијег усвајања се остатак обавезе може извршити једнократно.

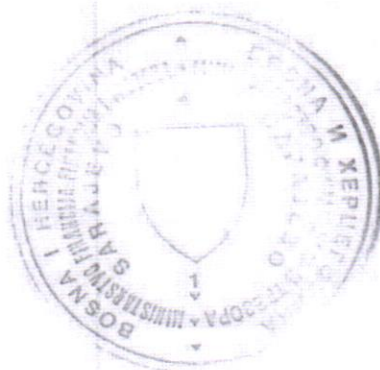
У овом моменту процјена је да после првог квартала може бити исплаћено цца 50 милиона за обавезе по пресуди, док би за сваки наредни квартал Министарство финансија и трезора процијењивало износ извршења и исплаћивало разлику између извршења и $\frac{1}{4}$ буџета 2024. године, колико је дозвољено извршити сходно одредбама Закона о финансирању институција БиХ.

Ризик

Претпоставка да ће Буџет 2025. године бити усвојен је само претпоставка чије испуњење није могуће гарантовати. Ако Буџет не буде усвојен, ризици из опције 2.2.2.2.1. се понављају.

Министарство финансија и трезора БиХ сматра хитним и потребним да се Савјет Министара БиХ изјасни о одабраном моделу у смислу извршења обавеза по арбитражној пресуди, избором модела након усвајања Закона о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2025. годину или модела започињање извршења у периоду трајања привременог финансирања, а у оба случају уз избор неког од горе наведених извора финансирања.

Прилог информације чини нацрт одлуке којом ће осигурати несметан рад БХАНСА.

МИНИСТАР
Др Срђан Амиџић

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ”, бр. 38/02, 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), а у вези са чланом 23. Закона о Агенцији за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ”, број 43/09) и захтјева Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине број: 1-02-29-2-1723/25 од 24.03.2025. године, Савјет министара Босне и Херцеговине на ____ сједници, одржаној _____ године, донио је

ОДЛУКУ

о финансирању трошкова Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине на привременој основи

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Овом одлуком утврђује се обавеза институција Босне и Херцеговине да на привременој основи обезбиједи средства за функционисање Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: БХАНСА).

Члан 2.

(Начин извршења обавезе)

- (1) БХАНСА дужна је Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине доставити оквирни план потребних финансијских средстава за сваки текући мјесец до 5. дана у мјесецу.
- (2) Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине ће након достављања захтјева из става (1) овог члана извршити трансфер средстава на жиро рачун БХАНСА-е на нивоу захтјева.
- (3) Средства дефинисана овим чланом биће евидентирана на позицији „Остала разграничења“ до поврата средстава од стране БХАНСА на Јединствени рачун трезора, односно након што буду одблокирана средства EUROCONTOL-а за финансирање БХАНСА-е.

Члан 3.

(Извјештавање)

Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине поднијеће извјештај Савјету министара Босне и Херцеговине о износу трансферисаних средстава БХАНСА-и на кварталном нивоу.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у „Службеном гласнику БиХ“.

СМ број: ____/

_____. године

Сарајево

Предсједавајућа

Савјета министара БиХ

Борјана Кришто

Образложење**Правни основ**

Правни основ за доношење ове одлуке садржан је у члану 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ”, бр. 38/02, 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), којим је прописано: „У остваривању својих права и дужности Савјет министара доноси одлуке, закључке и рјешења, усваја нацрте и приједлоге закона, анализе, информације, стратешке документе, програме, споразуме, протоколе и друге акте.“.

Такође, чланом 23. Закона о пружању услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ”, број 43/09) прописано је сљедеће: „У случају немогућности Агенције да покрије трошкове настале приликом пружања услуга у ваздушној пловидби, институције Босне и Херцеговине сносиће непокривени дио трошкова.“

Надовезујући се на наведени члан 23. Закона о БХАНСА-и, основ за доношење одлуке представља и захтјев Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби Босне и Херцеговине број: 1-02-29-2-1723/25 од 24.03.2025. године, који је био саставни дио материјала на 51. ванредној сједници Савјета министара БиХ, а којим је БХАНСА информисала Савјет министара БиХ да је запримила обавијест од EUROCONTROL-а о извршном налогу о заплијени судских извршилаца из Брисела, којм је наложено да се замрзну и не извршавају плаћања према Босни и Херцеговини због дуга БиХ према компанији Виадукт д.о.о. Порторож сходно арбитражној пресуди ИЦСИД Трибунала.

Разлози за доношење одлуке

Разлог за доношење ове одлуке је стварање предуслова за несметан рад БХАНСА-е и извршавање њених законских надлежности. Наиме, због чињенице да је арбитражном пресудом у предмету Виадукт д.о.о. Порторож и други против БиХ досуђена обавеза Босне и Херцеговине да исплати тужиоцу износ главног дуга са каматама у износу од цца 110 милиона КМ, а да иста није извршена, тужиоци су покренули извршне поступке. Између осталих, предмет извршног поступка су и средства EUROCONTROL-а која се уплаћују Босни и Херцеговини за рад БХАНСА-е, која су замрзнута, и иста неће бити предмет плаћања према БиХ. Узимајући у обзир да без наведених средстава БХАНСА не може извршавати законске надлежности, стекли су се услови за примјену члана 23. Закона о БХАНСА-и према којем су институције БиХ сnose непокривени дио трошкова у случају да Агенција не може покрити трошкове настале приликом пружања услуга у ваздушној пловидби. Из тог разлога, предложено је да институције БиХ на привременој основи обезбједе средства БХАНСА-и до рјешавања насталог проблема, односно до момента ослобађања средстава EUROCONTROL-а која припадају Босни и Херцеговини.

Образложење појединих рјешења

Члан 1. дефинише предмет одлуке, и утврђује обавезу институција БиХ да на привременој основи обезбиједи средства за функционисање Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби.

Члан 2. прописује начин извршења обавеза прописаних овом одлуком. Да би се осигурала средства за рад БХАНСА-е, предвиђено је да ова Агенција достави Министарству финансија и трезора БиХ оквирни план потребних средстава за сваки текући мјесец до 5. дана у мјесецу. На основу поднесеног захтјева, Министарство финансија и трезора извршава трансфер средстава на жиро рачун БХАНСА-е у захтјеваном износу. Имајући у виду да се средства ангажују на привременој основи, иста ће бити евидентирана на позицији „Остала разграничења“, до поврата средстава од стране БХАНСА-е на Јединствени рачун трезора, односно након што буду одблокирана средства EUROCONTROL-а за финансирање БХАНСА-е.

Члан 3. порписује обавезу извјештавања Савјета министара БиХ од стране Министарства финансија и трезора о износу трансферисаних средстава БХАНСА-и на кварталном нивоу.

Члан 4. прописује ступање на снагу одлуке.

Потребна финансијска средства

За реализацију ове одлуке потребна су финансијска средства расположива на главном буџетском рачуну Јединственог рачуна трезора, која се ангажују на привременој основи, а које је БХАНСА дужна вратити на ЈРТ након што средства EUROCONTROL-а буду одблокирана за финансирање БХАНСА-е.

Тачан износ средстава који ће на основу ове одлуке бити трансферисан БХАНСА-и у овом моменту није могуће исказати прецизно, јер ће средства бити трансферисана на основу исказаног захтјева БХАНСА-е на мјесечном нивоу.

Имајући у виду да ће трансферисана средства бити предмет поврата на ЈРТ, иста ће бити евидентирана на ставци „Остала разграничења“, те не представљају расход буџета институција БиХ.